

Bilag 2 - Behandling af høringssvar**Høringssvar til udkast af afgrænsningsnotat for miljøkonsekvensrapport for indvinding og opstemning af vand ved Tissø****Indholdsfortegnelse:**

Høringssvar 1 – Naturstyrelsen Midtjylland, Ulkerupvej 1, 4500 Nykøbing Sj.

Høringssvar 2 - Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Naturfredningsforening (sekretariatet samt DN Kalundborg), Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark (samt DOF Vestsjælland) og Halleby Å Sammenslutningen, Skyttevej 5, 7182 Bredsten

Høringssvar 3 - Museum Vestsjælland, Forten 10, 4300 Holbæk

Høringssvar 4 - Fiskeristyrelsen i samarbejde med DTU AQUA, Frejasvej 1, 4100 Ringsted

Høringssvar 5 - Kalundborg Kommune (Landzone), Holbækvej 141B, 4400 Kalundborg

Høringssvar 1- Ulkerupvej 1, 4500 Nykøbing Sj.

Løbe nr.	Høringssvar	Bemærkninger / <i>anbefalinger</i> Plan, Byg og Miljø
1	<p>Naturstyrelsen bemærker, at der i øjeblikket undersøges mulighederne for at gennemføre klima-lavbundsprojekter i vandsystemerne opstrøms Tissø. Det bemærkes at der konkret er givet projekttilsagn til Bodal Gods, i den sydøstlige del af Store Åmose, samt til Holbæk Kommune i den nordøstlige del af Store Åmose, men at der også screenes for yderligere projekter.</p> <p>Naturstyrelsen opfordrer til, at der i miljøkonsekvensrapporten redegøres for konsekvenserne af den ændrede tilstrømning af overfladevand via Øvre Halleby Å til Tissø, ved en eventuel gennemførsel af klima-lavbundsprojekter i Store og Lille Åmose, når der regnes på konsekvenser for indvinding og opstemning.</p>	<p>Høringssvaret giver anledning til, at der under "kumulative effekter", præciseres hvordan den ændrede tilstrømning til Tissø som følge af planlagte klima-lavbundsprojekter, påvirker scenarierne for vandindvinding.</p>

Høringssvar 2 - Skyttevej 5, 7182 Bredsten

Løbe nr.	Høringssvar	Bemærkninger / <i>anbefalinger</i> Plan, Byg og Miljø
1	Det bemærkes at Danmarks Sportsfiskerforbund (m.fl.), ikke finder udkastet til afgrænsningsnotatets afsnit om Natura 2000 i indledningen, dækkende i forhold til Natura 2000 beskyttelsesformål, udpegningen samt graden af beskyttelse.	Der henvises til, at der i forbindelse med udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten, også udarbejdes en Natura 2000 konsekvensvurdering efter bestemmelserne i habitatbekendtgørelsen, og vurderes derfor ikke at give anledning til ændringer.
2	Det bemærkes, at alle planer og projekter i oplandet, der har indflydelse på det hydrologiske regime, både op- og nedstrøms Tissø, skal medtages i miljøkonsekvensrapporten	Det præciseres under kumulative effekter, at planer eller projekter i oplandet, der har indflydelse på det hydrologiske regime, både op- og nedstrøms Tissø, belyses i miljøkonsekvensrapporten.
3	Ny styringsstrategi samt afledte konsekvenser heraf bør konkretiseres ligesom det skal præciseres om ændringen indbefatter et renoveret, et nyopført eller intet stemmeværk.	Det præciseres i projektafgrænsningen, at projektet omhandler skitseprojektering af nyt afløb fra Tissø, så der kan vurderes samlet på fremtidig indvinding, udløb fra Tissø og styringsstrategi. I forbindelse med arbejdet med miljøkonsekvensrapporten foretages der en undersøgelse af forskellige alternativer for styringsstrategi og vandindvinding, for at finde et scenarie, der ikke hindrer målopfyldelse under vandrammedirektivet eller habitatdirektivet. Herefter udarbejdes miljøkonsekvensvurderingen for dette scenarie. På baggrund af skitseprojektet vil Kalundborg Overfladevand efterfølgende ansøge om ændring af udløbet i henhold til vandløbsloven på baggrund af et detailprojekt.
4	Det ønskes belyst, hvordan en kunstig opmagasinering af vand i Tissø, har indflydelse på bl.a. fugleliv på øerne og i bredzonerne. Det oplyses i den forbindelse, at opmagasineringen ændrer vandstandsdynamikken, og dermed grundlaget for opretholdelsen af habitater, der er grundlag for flere arter på udpegningsgrundlaget. Det oplyses desuden, at den manglende naturlige vandstandsdynamik, påvirker både fiskene i Tissø, samt Øvre- og Nedre Halleby Å.	Der henvises til bilag 1 i udkastet til afgrænsningsnotat, hvor det fremgår at: <i>"Det skal beskrives og vurderes, hvilke påvirkninger det har på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Det skal endvidere undersøges og vurderes, hvordan projektet påvirker bilag IV arter. <u>Vurderingen skal blandt andet forholde sig til hvordan beskyttet natur og arter</u></i>

		<p><u>påvirkes forskelligt under de forskellige indvindings- og styringsscenarier.</u></p> <p>Der skal endvidere foretages en generel beskrivelse og vurdering af projektets evt. påvirkninger på levesteder for fugle generelt. Med "levesteder" menes både områder, hvor fuglene yngler, og områder, som fuglene regelmæssigt gæster for at fælde fjer, raste eller overvinde, herunder fx terneøerne i Tissø. Der skal foretages en vurdering af forstyrrelsesgraden, og hvorvidt der er tale om væsentlige påvirkninger af raste- og yngleområder for udpegede fugle og arter, samt bilag IV-arter i forhold til støj.</p> <p>Beskrivelsen af Natura 2000-områder vil baseres på de eksisterende Natura 2000-planer for 2016-2021 samt basisanalyserne for de kommende Natura 2000-planer 2022-2027 og i øvrigt eksisterende kommunale og nationale data. Herudover udføres fuldt feltprogram med undersøgelser af de, af modellen, forventede påvirkede områder, og flora/fauna tilknyttet disse."</p>
5	Danmarks Sportsfiskerforbund (m.fl.), opfordrer til, at viden fra den netop offentliggjorte rapport "Naturtilstand i Lille og Store Åmose i Kalundborg, Holbæk og Sorø Kommuner 2022" , bør indgå i miljøkonsekvensrapporten.	Der henvises til side 7, afsnit 3c i udkastet til afgrænsningsnotat, hvor det fremgår, at kilderne der foreslås benyttet i miljøkonsekvensrapporten, ikke er udtømmende.
6	Det understreges at konsekvenserne af et samlet projekt bør afdækkes og afspejles i miljøkonsekvensrapporten.	Hensigten med miljøkonsekvensrapporten, er netop at konsekvenserne ved et samlet projekt vurderes og beskrives.
7	Det bemærkes, at de planlagte indsatser i statens vandområdeplaner 2021-2027, også skal vurderes, for så vidt angående den positive effekt i Nedre Halleby Å.	Det præciseres, i afsnit 3f om et alternativt scenarie, at det resterende forløb af Nedre Halleby Å, med tilløb og dræn, er uændret i forhold til det aktuelle, men medregnet den forventelige positive effekt af de planlagte indsatser fra statens vandområdeplaner 2021-2027, såfremt de vedtages endeligt.
8	Det bemærkes, at når der regnes på fremtidige klimaforhold, bør der regnes på både perioder med kraftigere nedbør, men også perioder med længerevarende tørke.	Fremtidige klimaforhold præciseres i afsnit 3f som værende både perioder med kraftigere nedbør, samt perioder med længerevarende tørke.
9	Der opfordres til, at høringen af miljøkonsekvensrapporten, ikke	For så vidt angår høringen af miljøkonsekvensrapporten,

	udsendes i sommerferien.	så er det ikke planlagt at denne foretages i sommerferien.
10	Der opfordres til, at der generelt afsøges alternative vandforsyningsmuligheder.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i afgrænsningsnotatet.

Høringssvar 3 - Forten 10, 4300 Holbæk

Løbe nr.	Høringssvar	Bemærkninger / <i>anbefalinger</i> Plan, Byg og Miljø
1	Det bemærkes i høringssvaret at området er af væsentlig kulturhistorisk betydning, der kan ødelægges af jordarbejde. Derfor anbefales bygherre at indhente en udtalelse jf. museumslovens § 25, i god tid før planlagte jordarbejder.	Anbefalingen om at der indhentes en udtalelse jf. museumsloven, videresendes til bygherre.

Høringssvar 4 - Frejasvej 1, 4100 Ringsted

Løbe nr.	Høringssvar	Bemærkninger / <i>anbefalinger</i> Plan, Byg og Miljø
1	Det bemærkes, at der ikke er opnået målopfyldelse i Tissø og de fleste vandløb i det tilhørende system.	Der henvises til, at det nævnes i udkastet til afgrænsningsnotat, at det skal vurderes hvorvidt projektet kan forhindre målopfyldelse under vandrammedirektivet.
2	DTU AQUAs fiskebiologiske vurderinger siden 2017, har vist at fiskebestandene i vandløbene har det dårligt. Konklusionen fra disse vurderinger var, at vandindvinding og opsparing af vand er problematisk for fiskebestande både i Tissø og vandløbene. Det opfordres til, at disse vurderinger bruges som viden i miljøkonsekvensrapporten. Der opfordres desuden til, at der foretages mere detaljerede vurderinger af vandindvindingens betydning for fiskebestandene i Tissø.	Der henvises til side 7, afsnit 3c i udkastet til afgrænsningsnotat, hvor det fremgår, at kilderne der foreslås benyttet i miljøkonsekvensrapporten, ikke er udtømmende. For så vidt angår bemærkningen om vandindvindingens betydning for fiskebestandene i Tissø, henvises der igen til, at der i udkastet til afgrænsningsnotat beskrives, at det skal vurderes hvorvidt projektet kan forhindre målopfyldelse under vandrammedirektivet.
3	Der bemærkes, at miljøkonsekvensrapportens afdækning af et	Hensigten med netop dette scenarie, er at det skal fungere

	alternativt scenarie, hvor der ikke indvindes vand, og at stemmeværk erstattes af et ikke-regulerbart bygværk, også bør indeholde en beskrivelse af de naturlige udsving i vandstanden i Tissø og Nedre Halleby Å. Dette scenarie bør sammenlignes, med scenariet der indeholder drift af stemmeværk, vandindvinding og opsparring af vand. Sammenligningen bør særligt belyse de økologiske forhold, eksempelvis for vandrefisk som havørred, som primært vandrer i perioder med stor vandføring.	som sammenligning med det projekterede. Bemærkningen giver anledning til, at det præciseres at det alternative scenarie bør indeholde en beskrivelse af de naturlige udsving i Tissø og Nedre Halleby Å, som ville medføres af fraværet af den kontrollerede opstemning samt indvinding, såfremt viden om dette kan fremskaffes.
--	--	--

Høringssvar 5 – Holbækvej 141B

Løbe nr.	Høringssvar	Bemærkninger / <i>anbefalinger</i> Plan, Byg og Miljø
1	Det bemærkes, at det er svært at komme med en landskabelig bemærkning, uden at kende til arbejdets udformning, placering og omfang af areal.	Høringssvaret giver anledning til, at der i afgrænsningsnotatet tilføjes et kort, der viser stemmeværkets placering samt indvindingspunkt

Nina Lemkow

Fra: Det Tekniske Område
Sendt: 16. januar 2023 08:13
Til: Nina Lemkow; Plan, Byg og Miljø Natur
Emne: VS: Høringssvar vedrørende afgræsningsnotat, Tissø
Vedhæftede filer: Signaturbevis.txt

Med venlig hilsen

Nete Bisbjerg
Assistent
Direkte: 59 53 49 29
Email: nebi@kalundborg.dk

Plan, Byg og Miljø - Team Plan og Byg
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg
www.kalundborg.dk

Hjælp til med at passe på miljøet - print ikke denne e-mail.

Fra: Jens Peter Simonsen <JPS@nst.dk>
Sendt: 13. januar 2023 14:16
Til: Det Tekniske Område <dto@kalundborg.dk>
Cc: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>; Jan Søndergaard <jansn@nst.dk>
Emne: Høringssvar vedrørende afgræsningsnotat, Tissø

Kalundborg Kommune, Plan, Byg og Miljø

Kalundborg kommune har sendt udkast til afgrænsning af miljøvurderingsrapport for indvinding og opstemning af vand ved Tissø i høring. Naturstyrelsen Midtsjælland har gennemlæst udkastet og har følgende bemærkninger og forslag til notatet.

Naturstyrelsen finder det relevant at inddrage konsekvenserne af den ændrede tilstrømning af overfladevand via Øvre Halleby Å, som en gennemførelse af hydrologiprojekter (klima-lavbundsprojekter) i vandoplandet vil medføre.

Begrundelse

Pt. undersøges mulighederne for at gennemføre klima-lavbundsprojekter i både Store og Lille Åmose. Projekternes målsætning er gennem genetablering af naturlig hydrologi i lavbundsområderne at hæve grundvandsstanden og ophøre med dyrkning af omdriftsjorderne. Resultatet vil blive en ændret afstrømning af overfladevand fra områderne og dermed til Tissø via Øvre Halleby Å.

Konkret er der allerede givet projekttilsagn til Bodal Gods (via Miljøstyrelsen) i den sydøstlige del af Store Åmose, og til Holbæk Kommune i den nordøstlige del af Store Åmose (knap 1.000 ha), og Naturstyrelsen Midtsjælland screener både Store og Lille Åmose for yderligere projektmuligheder.

Det vil derfor være relevant, at rapporten indeholder en kvalificering af hvordan - og i hvilket omfang - gennemførelse af klima-lavbundsprojekterne vil påvirke scenarierne for vandindvindingen fra Tissø.

Venlig hilsen

Jens Peter Simonsen
Skovrider | Midtsjælland
+45 72 54 32 64 | +45 23 23 37 65 | jps@nst.dk

Fra: Mikkel Lerbech Jeppesen <mkjp@kalundborg.dk>

Sendt: 21. december 2022 15:16

Til: plan@vestmuseum.dk; MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse <MST@MST.DK>; NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse <nst@nst.dk>; kreds14@friluftstraadet.dk; Fiskeriinspektorat ØST (FST) <inspektoratoest@fiskeristyrelsen.dk>; kundecenter@kalfor.dk; Hasse Milter <hami@kalfor.dk>; Hans-Martin Friis Møller <hmm@kalfor.dk>; Fiskeriinspektorat ØST (FST) <inspektoratoest@fiskeristyrelsen.dk>; Danmarks Sportsfiskerforbund -post <post@sportsfiskerforbundet.dk>; 'Forbrugerrådet' <fbr@fbr.dk>; 'Henning Fougth' <henning.fougth@mail.dk>; 'Niels Erik Jensen' <nej@neservice.dk>; 'timkrarups@gmail.com' <timkrarups@gmail.com>; dnkalundborg-sager@dn.dk; 'Jette Reeh' <jette.reeh@gmail.com>; 'Knud Nielsen' <knud.lis@mail.dk>; 'Jørgen Jakobi' <jakobiok@gmail.com>; 'Jens@faksly.dk' <Jens@faksly.dk>; 'jervelund@mail.dk' <jervelund@mail.dk>; Jens Peter Simonsen <JPS@nst.dk>; 'Bo Jung' <bo@bojung.dk>; HENP (Henning Pedersen) <henp@novozymes.com>; 'ole@jorlosegavn.dk' <ole@jorlosegavn.dk>; 'Carstenbclausen@hotmail.dk' <Carstenbclausen@hotmail.dk>; Per Møller <peml@kalundborg.dk>; Kundecenter Kalundborg Forsyning <kundecenter@kalfor.dk>; dof@dof.dk; vsj.formand@dof.dk; Danmarks Naturfredningsforening <dn@dn.dk>; Danmarks Sportsfiskerforbund -lbt <lbt@sportsfiskerforbundet.dk>; EM NH Miljø- og Fødevareklagenævnets <mfn@naevneneshus.dk>; Cc: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>; Morten Nielsen <moni@kalundborg.dk>; Charlotte Sondh <chso@kalundborg.dk>; Schriver, Anna <Anna.Schriver@wsp.com>; Jensen, Inger Klint <Inger.Jensen@wsp.com>; Jensen, Jørgen Krogsgaard <Jorgen.Jensen@wsp.com>; Plan, Byg og Miljø Grundvand <grundvand@kalundborg.dk>; Emne: Kalundborg Kommune: Udkast til afgrænsning af miljøvurderingsrapport for indvinding og opstemning af vand ved Tissø

Kære alle,

Kalundborg Overfladevand har valgt at igangsætte et samlet projektforslag, der omhandler vandindvinding, projektering af nyt udløb fra Tissø samt en ny styringsstrategi. Kalundborg Overfladevand har på den baggrund anmodet om, at der for det samlede projekt, skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, samt en fuld Natura2000 konsekvensvurdering efter bestemmelserne i Habitatbekendtgørelsen.

Kalundborg Kommune skal efter miljøvurderingslovens §23, stk. 1 afgive en udtalelse om, hvor omfattende og detaljerede de oplysninger skal være, som bygherren skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten – et såkaldt afgrænsningsnotat.

Nedenstående er et link til kommunens hjemmeside, hvor udkastet er tilgængeligt:

[Udkast til afgrænsning af miljøvurderingsrapport for indvinding og opstemning af vand ved Tissø \(kalundborg.dk\)](#)

Bemærkninger til udkastet skal indsendes skriftligt til Kalundborg Kommune, Plan, Byg og Miljø, Holbækvej 141B, 4400 Kalundborg eller på e-mail: dto@kalundborg.dk (CC til nlem@kalundborg.dk) og være modtaget hos kommunen senest d. 22. januar 2023. I emnefeltet skal der stå "Høringssvar vedrørende afgrænsningsnotat, Tissø".

Med venlig hilsen

Mikkel Lerbech Jeppesen

Biolog

Direkte: 59 53 52 66

Email: mkjp@kalundborg.dk

Plan, Byg og Miljø - Team Natur og

Miljø

Holbækvej 141 B

4400 Kalundborg

www.kalundborg.dk

Hjælp til med at passe på miljøet - print ikke denne e-mail.

Kalundborg kommune

Plan, Byg og Miljø

Sendt elektronisk til: dto@kalundborg.dk cc. nlem@kalundborg.dk

Vingsted den 20. januar 2023

Høringssvar vedrørende afgrænsningsnotat, Tissø

På vegne af Danmarks Naturfredningsforening (sekretariatet samt DN Kalundborg), Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark (DOF BirdLife) samt DOF Vestsjælland, Halleby Å Sammenslutningen og Danmarks Sportsfiskerforbund, fremsendes hermed bemærkninger til afgrænsningsnotatet.

Vi vil takke for muligheden for at komme med bemærkninger til det fremsendte afgrænsningsnotat – som vi i dette svar kalder **Notatet**.

Kalundborg Kommune skal efter miljøvurderingslovens §23, stk. 1 afgive en udtalelse om, hvor omfattende og detaljerede de oplysninger skal være, som bygherren skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten. Desuden skal Kommunen, som myndighed, træffe afgørelse om der kan gives tilladelse til vandindvinding af overfladevand fra Tissø. I givet fald, skal Kommunen stille en række vilkår, der sikrer at habitatbekendtgørelsen respekteres og der opnås gunstig bevaringsstatus for arter og natur typer i områdets habitatudpegede natur. Kommunen skal desuden sikre, at de vandområder der er en del af vandområdeplanerne, som minimum, opnår god økologisk tilstand.

På denne baggrund, vil vi som organisationer fremsende bemærkninger til Notatet, men uagtet dette, vil vi stadig forbeholde os ret til at sende Kalundborg kommunes kommende afgørelse og tilladelse, til vurdering i Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvis dette vurderes nødvendigt.

Vi vil henvise til klagepunkterne over tilladelsen til vandindvinding af overfladevand fra Tissø fra Danmarks Sportsfiskerforbund d. 14. juli 2021, samt opbakning til denne fra DOF BirdLife og Danmarks Naturfredningsforening – her fremhæves, at miljøkonsekvensrapporten skal afspejle konsekvenserne af et samlet projekt.

Vores gennemgang af Notatet og bemærkninger hertil

Side 2 nederst:

Det skal i en miljøkonsekvensrapport vurderes, hvorvidt implementering af projektet kan have væsentlige indvirkninger på miljøet til følge, samt i en Natura2000 konsekvensvurdering redegøres for, om projektet kan medføre skadevirkninger for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder og/eller forringelse af yngle-/rasteområder for bilag IV-arter. Der skal ligeledes vurderes, hvorvidt projektet kan forhindre målopfyldelse under vandrammedirektivet.

Kommentarer:

Vi finder ikke beskrivelsen ovenfor tager det nødvendige sigte med baggrund i Natura 2000 beskyttelsesformål, udpegningen samt graden af beskyttelse

Grundlaget for Natura 2000 er EU's naturbeskyttelsesdirektiver, som består af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet. Direktiverne forpligter EU's medlemslande til at bevare mere end 200 naturtyper, 700 arter af planter og dyr og over 800 fuglearter heraf i særlig grad 170 specifikt nævnte arter.

Når et område er udpeget, som Natura 2000-område indebærer det:

- *at der i området skal sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som området er udpeget for.*
Gunstig bevaringsstatus betyder, at arterne og naturtyperne er beskyttet i tilstrækkeligt omfang til, at naturtyper og levesteder ikke går tilbage, og at arterne på lang sigt kan opretholde levedygtige bestande, samt naturtyperne kan bevare sine særlige karakteristika.
- *at området skal beskyttes mod nye aktiviteter, der kan skade naturen i områderne. Myndighederne er derfor underlagt særlige krav og betingelser, når de skal træffe afgørelse eller vedtage planer, der kan påvirke Natura 2000-områder.*
- *at der skal gøres en aktiv indsats for at sikre eller genoprette naturen i området. Grundlaget for indsatsen er de såkaldte Natura 2000-planer.*
(Miljøstyrelsen – fakta om Natura 2000)

Side 4, 3a projektafgrænsning

Projektet, som Miljøkonsekvensrapporten skal afdække, omhandler:

1. *Indvinding af 6,7 mio. m³ vand pr. år fra indtags-værket på vestsiden af Tissø, matr.nr. 8c*
Ll. Fuglede By, Ll. Fuglede. Fra Tissø indvindes der herudover op til 300.000 m³, som medtages som kumulativ effekt under den samlede vurdering.
2. *Ændring af styringsstrategi i forhold til både vandindvinding og stemmeværk.*

Kommentar:

Alle planer og projekter i oplandet, der har indflydelse på det hydrologiske regime både op- og nedstrøms Tissø, skal medtages i miljøkonsekvensrapporten.

Her tænker vi blandt andet på anden vandindvinding (drikkevand og markvanding), der påvirker i tilløbene til Søen, dræning, herunder mængden af drænvand som tilgår kloaksystemer og hermed fratages søens tilløb, samt øvrig påvirkning f.eks. råstofindvinding under grundvandsspejl med mere.

Ad. 2 Ændring af styringsstrategi: Ny styringsstrategi samt afledte konsekvenser heraf bør konkretiseres ligesom det skal præciseres om ændringen indbefatter et renoveret, et nyopført eller intet stemmeværk. Herunder ønskes en udførlig belysning af hvilke effekter den kunstige opmagasinering af vand i Tissø (mhp. senere vandindvinding) har på bl.a. fuglelivet på øerne og i bredzonen. Opmagasineren ændrer fx den naturlige vandstandsdynamik, erosionsforhold på øerne og grundlaget for opretholdelsen af varierede sump- og bredzonehabitater, der er grundlag for flere af arterne på udpegningsgrundlaget.

Den manglende naturlige vandstandsdynamik, har en negativ påvirkning på Søens gedder og aborres ynglesucces. Det har desuden en negativ påvirkning på vandrefiskenes vandring, da de naturlige fluktuationer i Øvre- og Nedre Hallebys vandføring, er en forudsætning for blandt andet ørredens vandringsmønster.

I forbindelse med arbejdet omkring forberedelse af Vandområdeplan 2021-27, foreslog DN Kalundborg genskabelse af Ågerup sø, hvor Nedre Halleby å krydser Gørlev Landevej. Formålet var at tilbageholde vand og sediment.

Den viden, der er gjort tilgængelig i den netop offentliggjorte rapport: **Naturtilstand i Lille og Store Åmose i Kalundborg, Holbæk og Sorø Kommuner 2022**, bør indgå i miljøkonsekvensrapporten, som en del af en løsning.

I Rapporten er beskrevet en række visioner og handlemuligheder. I denne sammenhæng er der følgende 2, som vi finder interessante og derfor mener med fordel kan indgå i miljøkonsekvensrapporten, da det kan være en del af løsningen:

- *Forsinket afstrømning fra mosearealerne vil sandsynligvis kunne bidrage til klimasikring af infrastruktur og sommerhusbebyggelser mellem Tissø og Storebæltskysten*
- *Sådanne teknisk simple justeringer af mosernes afvandingssystemer kan måske bidrage til en bedre balance mellem vandmiljø-hensyn og samfundsvigtige industriens ønsker om vandindvinding fra Tissø*

Derudover bør dræningsprojektet fra 2018 i Lille Åmose skjult som et naturprojekt mhp. forbedring af de hydrologiske forhold af Frihedslunds enge og Flodholm annulleres (sag nr. 326-2018-36043 vedlagt). Projektet har medført meget alvorlig negativ påvirkning af Natura 2000 området samt forøget afstrømningen fra engene, til stor skade for bl.a. fuglelivet.

Konsekvenserne af et samlet projektforsløb bør afdækkes og afspejles i miljøkonsekvensrapporten.

Side 6, afsnit 3f:

- *Det resterende forløb af Nedre Halleby å, med tilløb og dræn, er uændret i forhold til det aktuelle*
- *De fremtidige klimaforhold indregnes*

Kommentar:

De kommende planlagte indsatser i vandområdeplan 2021-27, der fremgår herunder skal naturligvis også vurderes, fsvt. angår den positive effekt i Nedre Halleby å.

Ved indregning af fremtidige klimaforhold, gælder både de forventede perioder med kraftigere nedbør, men også de perioder med længerevarende tørke som vi kan se frem til.

Tidslinje. Vi sætter stor pris på, at Kalundborg kommune angiveligt ikke vil sende miljøkonsekvensrapporten i offentlig høring op til sommerferien.

Alternative vandforsyningsmuligheder – da bygherre er forsyningen og vandforsyning overordnet tegner sig som et markant udviklingsproblem for Kalundborg kunne det forventes at en afsøgning af alternativer til eksisterende vandindvinding var en del af det beslutningsgrundlag der skal tilvejebringes – herunder afsaltning og øget nyttiggørelse af vand industrierne imellem.

På vegne af

DOF VESTSJÆLLAND

Danmarks
Naturfredningsforening

DN-Kalundborg

Danmarks Sportsfiskerforbund

Hallebyå-sammenslutningen

Returadresse:
Plan, Byg og Miljø
Holbækvej 141 B, 4400 Kalundborg

Thomas Møller
Rugkrogvej 17
4250 Fuglebjerg

DATO
10. december 2018

SAGSNR.
326-2018-36043

Godkendelse af vandløbsregulering

Kalundborg Kommune giver hermed tilladelse til regulering af 470 m og 605 m åbne afvandingsgrøfter og gravning af en ny vandløbsstrækning mv. i Lille Åmose, som beskrevet i ansøgning af 31.5.2018, indsendt af Vanas ApS på vegne af lodsejerne. Godkendelsen gives i henhold til vandløbslovens¹ § 17, § 21, samt § 35 og i henhold til bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.², § 12 og § 19.

Godkendelsen gives til **Frihedslund Gods**, ejer af Matrikel 1a, 1b og 10a Halleby Ore By, Buerup og **Selchausdal Gods**, ejer af 2z Selchausdal Hgd., Buerup. "Ansøger afholder alle udgifter ifm. det ansøgte arbejde."

Det er en forudsætning for godkendelsen, at reguleringen foretages i overensstemmelse med ansøgningen og de i sagsforløbet fremsendte oplysninger, samt i overensstemmelse med nedenstående vilkår.

Der er en klagefrist på 4 uger fra offentliggørelsen af tilladelsen, og tilladelsen træder først i kraft, når klagefristen er udløbet. Se klagevejledning i bilag 2.

Vandløbstilladelsen falder bort, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra datoen på dette brev.

Godkendelsens vilkår

- Ejer af matriklerne 1a, 1b og 10a Halleby Ore By, Buerup og 2z Selchausdal Hgd., Buerup har tilsynet med og ansvaret for arbejdets udførelse.
- De nye vandløbsstrækninger skal dimensioneres i overensstemmelse med projektbeskrivelsen.
- Etablering af rørudløb til Øvre Halleby Å skal udføres i overensstemmelse med projektbeskrivelserne for de respektive grøfter.
- Vedligeholdelse af vandløbet skal opfylde bestemmelserne i vandløbsloven.
- Arbejdet skal være afsluttet senest 3 måneder efter det er påbegyndt.
- Kommunen skal orienteres når arbejdet påbegyndes og afsluttes.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 127 af 26/01/2017

² Lovbekendtgørelse nr. 834 af 27/06/2016

Kontakt

Sagsansvarlig:
Oliver Pihl Olsen /saee
Plan, Byg og Miljø

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

Telefon, direkte: 59 53 52 22

I redegørelsen, bilag 1, er der nærmere gjort rede for vilkår og baggrund for tilladelsen.

Naboorientering

Kalundborg Kommune har vurderet at langt størstedelen af projektet ikke berører naboer og ikke vil resultere i ringere afstrømningsforhold.

Naboer er af Vanas ApS orienteret om projektet og bortset fra en enkelt nabo har alle stillet sig positive overfor projektet, se bilag 7. Den lodsejer, der er kommet med indsigelser til projektet har ytret ønske om at hans jorde skal indgå i et større vådområde projekt i Naturpark Åmosen end det der er tale om her, og ca. 100 m af skelgrøften ud for denne lodsejers matrikel er derfor taget ud af den oprindelige projektbeskrivelse.

Lodsejeren vil dog ikke opleve en forringet afvanding på sine matrikler, da projektet skaber en bedre afvanding..

Vigtige oplysninger

Du må først gå i gang med det arbejde og de aktiviteter der dispenseres til, når klagefristen er udløbet³ - se mere om klage i bilag 2.

Hvis der bliver fundet arkæologisk materiale ved anlægsarbejdet, skal arbejdet standses⁴ og fundet anmeldes til Museum Vestsjælland på tlf. 25 52 83 83 eller e-mail plan@vestmuseum.dk.

Kommunen har orienteret museet om dispensationen ved kopi af dette brev.

Hvis der under bygge- eller jordarbejder konstateres en forurening af jorden, skal du give Kalundborg Kommune besked⁵.

Ansøgningen er tidligere blevet behandlet i forhold til naturbeskyttelsesloven og projektet har opnået dispensation i medfør af denne lov.

Offentliggørelse

Projektet har ikke været offentliggjort, da det er vurderet ikke at have offentlighedens interesse.

Med venlig hilsen

Oliver Pihl Olsen

Skov- og Landskabsingeniør

---

³ Lovbekendtgørelse nr. 127 af 26/01/2017 § 81

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8/04/2014 § 27, stk. 2

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1121 af 3/09/2018 § 21

Kontakt

Sagsansvarlig:
Oliver Pihl Olsen
Plan, Byg og Miljø

Telefon, direkte: 59 53 52 22

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

Bilag til afgørelsen:

Bilag 1: Redegørelse

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Kort

Bilag 4: Natura 2000 - væsentlighedsvurdering

Bilag 5: Udpegningsgrundlag for berørte Natura 2000-arter

Bilag 6: Frihedslund gods dispensationsansøgning vedr. ændret hydrologi i Åmosen

Bilag 7: Dispensationsansøgning vedr. hydrologiprojekt

Bilag 8: Lille Aamose, Oprensning af skelgrøfter, Tilbage meldinger fra berørte lodsejere

Kopi til:

Vanas ApS v/Thomas Møller

Danmarks Naturfredningsforening, Kalundborg Afdelingen

Danmarks Jægerforbund

Danmarks Sportsfiskerforbund

Danmarks Sportsfiskerforbund, Kalundborg

Dansk Botanisk Forening

Friluftsrådet

Museum Vestsjælland

Miljøstyrelsen

Dansk Ornitologisk Forening, København

Dansk Ornitologisk Forening, Kalundborg

Kontakt

Sagsansvarlig:
Oliver Pihl Olsen
Plan, Byg og Miljø

Telefon, direkte: 59 53 52 22

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

KONTAKT OS VIA DIN DIGITALE POSTKASSE

Bilag 1: Redegørelse

Teknik & Miljø modtog ansøgning den 31.5.2018. Projektet kræver en godkendelse efter vandløbsloven.

Baggrund og formål

Projektets overordnede formål er at forbedre de nuværende græsningsforhold ved forbedret afvanding af de øvre engområder på vestlig side af Øvre Halleby Å. Projektarealets rettidige afvanding forsinkes bl.a. af et kunstigt anlagt dige langs Øvre Halleby Å, der reducerer den naturlige afstrømning og dermed optørring efter vinteroversvømmelser hhv. perioder med kraftig nedbør i udbindingsperioden. Gennemføres rapportens forslag til forbedring af afvandingsforholdene, forventes udbindingsperioden at kunne forlænges med 3-5 uger, heraf 1-2 uger tidligere i foråret hhv. 2-3 uger senere i efteråret. Forlængelsen vil tilgodese ønsket om længere udbindingsperiode og sikre lavere vegetationshøjde ved samme græsningstryk. Tidligere er projektområdet blevet optørret ved hjælp af pumpning, men pumperne blev nedlagt for mange år siden. Indsatsen omfatter hovedsageligt åbning af tidligere rørlagte grøfter, oprensning af nogle få eksisterende grøfter samt udskiftning af gamle rør på nogle få rørlagte strækninger som følge af sammenbrud.

Beskrivelse af projektet

Se bilag 3, 6 og 7.

Vurdering af projektet

De to nyanlagte grøfter på matrikel 2z og i skel mellem matrikel 1a og 1b, er enkeltmandsvandløb, (dvs. der er kun en enkelt lodsejer) og lodsejer har ifølge vandløbsloven ret til at dræne egne arealer. I udløbet etableres også permanente brønde med sandfang og højvandsklap. I alt etableres disse brønde 4 steder, se kortmaterialet bilag 3. Det vurderes at brøndene er til gavn for Øvre Halleby Å, da det vil begrænse sandvandring ud i åen betragteligt.

Derudover bliver ca. 470 m og 605 m af de eksisterende grøfter oprenset og uddybet med hhv. 20 og 23 cm. Dette er for at give et bedre fald på grøfterne. Det vurderes at dette vil afhjælpe afvandingen betragteligt i området, og ikke være til gene for naboer.

Vandløbets vedligeholdelse

Lodsejer har ret og pligt til at vedligeholde vandløbet således at vandaflødningen sikres, dvs. at der skæres grøde (om nødvendigt) og at der oprenses for aflejringer som hindrer vandets frie afstrømning. Det oprensede materiale skal så vidt muligt udsprede på tilstødende arealer, så der ikke opstår forhøjede banketter langs vandløbet.

Vurdering

Det er Kalundborg kommunes vurdering, at de gennemførte reguleringer med de stillede vilkår, ikke vil få negative følger, hverken for opstrøms liggende lodsejere, eller for recipienten Øvre Halleby Å.

Kontakt

Sagsansvarlig:
Oliver Pihl Olsen
Plan, Byg og Miljø

Telefon, direkte: 59 53 52 22

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

Bilag 1: Klagevejledning

Du kan klage til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen og de vilkår der er knyttet til den.

Klager skal indgives via Klageportalen. Du finder vejledning og link til Klageportalen her: www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du

På ovenstående hjemmeside findes også information om, hvordan du kan anmode om at blive undtaget fra brug af Klageportalen, og hvordan processen så forløber.

Plan, Byg & Miljøs afgørelse kan efter vandløbslovens § 84, stk. 1 påklages af:

- ansøgeren
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagen indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, der findes på www.borger.dk og www.virk.dk, (skriv Klageportal i søgefeltet på forsiden).

Herefter vil myndigheden snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresender denne til Miljø- og Fødevareklagenævnet, såfremt afgørelsen fastholdes.

Det koster 900 kr. at klage til Miljø- og fødevareklagenævnet for privatpersoner og 1.800 kr. at klage for organisationer. Gebyret indbetales ved oprettelsen af klagen på Klageportalen og behandlingen af klagen begynder ikke før gebyret er indbetalt. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø og -fødevareklagenævnets hjemmeside <http://nmkn.dk/klage/hvad-koster-det-at-klage/>.

Klagefristen udløber 4 uger efter den dag, afgørelsen er meddelt.

Da kommunen ikke anser denne afgørelse efter vandløbsloven for at være af større betydning eller af almindelig offentlig interesse, er den ikke offentliggjort ved annoncering. Afgørelsen er derimod sendt direkte til klageberettigede parter.

Kontakt

Sagsansvarlig:
Oliver Pihl Olsen
Plan, Byg og Miljø

Telefon, direkte: 59 53 52 22

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

KONTAKT OS VIA DIN DIGITALE POSTKASSE

Bilag 3: Kort over projektarealet, som indsendt i ansøgningen

Uddybning af grøfter (turkise streger) vil dog ikke finde sted på de ca. 100 m udfor en nabomatrikel til matr. nr. 2z (skraveret).

Kontakt

Sagsansvarlig:
Oliver Pihl Olsen
Plan, Byg og Miljø

Telefon, direkte: 59 53 52 22

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

KONTAKT OS VIA DIN DIGITALE POSTKASSE

Bilag 4: Natura 2000 - væsentlighedsvurdering

Projektets indvirkning på Natura 2000 området, er vurderet individuelt i 2 dispensationer givet tidligere på året:

- Dispensation til genetablering af grøfter omkring § 3-beskyttet fersk eng i Lille Åmose. Sagsnr. 326-2018-18416
- Dispensation til genetablering af grøfter mv. og etablering jorddige på § 3-beskyttet fersk eng i Lille Åmose. Sagsnr. 326-2018-18417

I begge tilfælde er det ikke vurderet at projektet vil have nogen negativ indflydelse på naturtyper og arter omfattet af EU-direktiverne for habitat- og fuglebeskyttelse ikke vil blive væsentligt, negativt påvirket ved de grøftningsarbejder, der ansøges om.

Tilladelsen efter vandløbsloven føjer ikke noget nyt til den vurdering der er gjort i forbindelse med de nævnte dispensationer, det tilladte kan med andre ord gennemføres uden at forårsage negativ påvirkning.

Kontakt

Sagsansvarlig:
Oliver Pihl Olsen
Plan, Byg og Miljø

Telefon, direkte: 59 53 52 22

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

Bilag 5: Udpegningsgrundlag for Natura 2000

Udpegningsgrundlag for Internationale Naturbeskyttelsesområder / Natura 2000-områder i Kalundborg Kommune

Internationale Naturbeskyttelsesområder dækker i Danmark over tre områdekategorier: RAMSAR-områder, EU-Fuglebeskyttelsesområder og EU-Habitatområder.

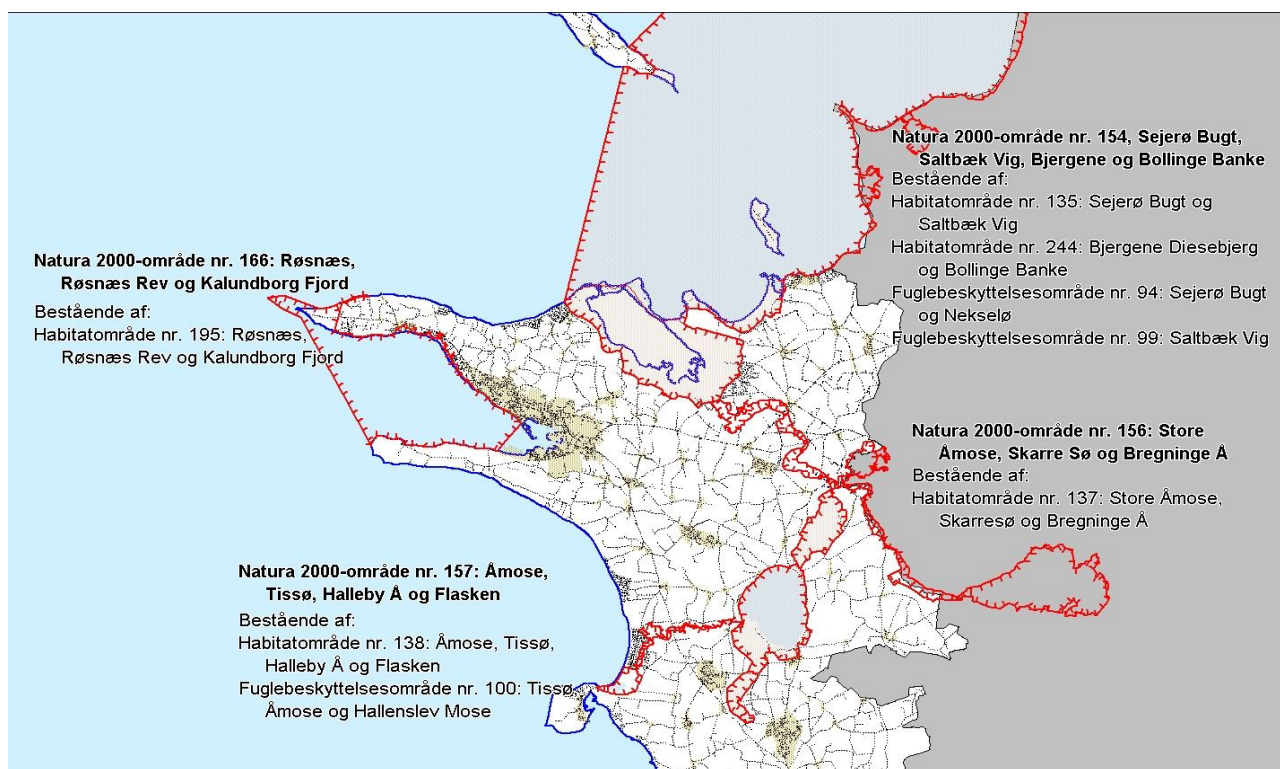
De to sidstnævnte kaldes under et for Natura 2000-områder og har et større eller mindre arealmæssigt sammenfald. Samtlige RAMSAR-områder er også udpeget som EU-Fuglebeskyttelsesområder.

Bestemmelserne for de Internationale Naturbeskyttelsesområder er fastlagt i den mellemstatslige RAMSAR-konvention der beskytter (vand-)fugle på verdensplan og i EU's Habitatdirektiv der beskytter særlige og sjældne naturtyper og arter af fællesskabsbetydning. På nogle felter er bestemmelserne strammere i RAMSAR-områder end i Natura 2000-områder, og beskyttelsen af nogle arter efter Habitatdirektivet rækker udover Natura 2000-områderne: De såkaldte Bilag-IV-arter er strengt beskyttede overalt på deres levesteder.

Mere information kan findes på By- og Landskabsstyrelsens Hjemmeside:

<http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Natura2000/>

Oversigtskort over Natura 2000 områderne i Kalundborg

Kontakt

Sagsansvarlig:
Oliver Pihl Olsen
Plan, Byg og Miljø

Telefon, direkte: 59 53 52 22

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

KONTAKT OS VIA DIN DIGITALE POSTKASSE

Udpegningsgrundlag for Internationalt Naturbeskyttelsesområde i Kalundborg

Kommune: Habitatområde nr. 138: Åmose, Tissø, Halleby Å og Flasken.

De fremhævede arter og naturtyper er benævnt i den aktuelle væsentlighedsvurdering.

1014	Skævvindelsnegl (<i>Vertigo angustior</i>) (ny udpegning pr. dec. 2012)
1149	Pigsmerling (<i>Cobitis taenia</i>)
1166	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)
1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1130	Flodmundinger
1150	*Kystlaguner og strandsøer
1220	Flerårig vegetation på stenede strande (ny udpegning pr. dec. 2012)
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
2130	*Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden (ny udpegning pr. marts 2008)
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder) (ny udpegning pr. marts 2008)
6120	* Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand (ny udpegning pr. marts 2008)
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230	*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
7230	Rigkær
9130	Bøgeskove på muldbund
9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund (ny udpegning pr. marts 2008)
91D0	* Skovbevoksede tørvemoser (ny udpegning pr. dec. 2012)
91E0	*Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

* angiver de særligt truede naturtyper og arter på europæisk plan (såkaldt prioriterede arter og naturtyper).

Kontakt

Sagsansvarlig:
Oliver Pihl Olsen
Plan, Byg og Miljø

Telefon, direkte: 59 53 52 22

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

KONTAKT OS VIA DIN DIGITALE POSTKASSE

Udpegningsgrundlag for Internationalt Naturbeskyttelsesområde i Kalundborg

Kommune:

EU-Fuglebeskyttelsesområde SPA 100: Tissø, Åmose og Hallenslev Mose

De fremhævede arter er benævnt i den aktuelle væsentlighedsvurdering.

Arter på bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1	Andre arter, jf. artikel 4, stk. 2	Ynglende i.h.t. DMU's database	Trækkende i.h.t. DMU's database	Kriterier
Rørdrum		Y		F3
Pibesvane			T	F2, F4
Sangsvane			T	F2, F4
Rød Glente (ny udpegningspr. dec. 2012)		Y		F1
Havørn		Y		F1
Rørhøg		Y	Tn	F3
Fiskeørn		Y		F1, F2
Plettet Rørvagtel (ny udpegningspr. dec. 2012)		Y		F1
Brushane		Y		F1
Fjordterne		Y		F3
Dværgterne		Y		F1
	Sædgås		T	F4
	Grågås		T	F4

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Tn: Trækfugle, der opholder sig i området i nationalt betydende antal.

- F1: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets p.t. gældende Bilag I og yngler regelmæssigt i området i væsentligt antal, dvs. med 1% eller mere af den nationale bestand.
- F2: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets p.t. gældende Bilag I og har i en del af artens livscyklus en væsentlig forekomst i området ved at være regelmæssigt tilbagevendende og forekomme i internationalt betydende antal.
- F3: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til den samlede opretholdelse af bestande af spredt forekommende Bilag I ynglefugle som f.eks. Natravn og Rødrygget Tornskade. For mere fåtallige Bilag I trækfugle, hvor områder i Danmark er væsentlige for at bevare arten i dens geografiske sø- og landområde, skal arten forekomme med 1% eller mere af den nationale bestand.
- F4: arten er regelmæssigt tilbagevendende og forekommer i internationalt betydende antal, dvs. at den i området forekommer med 1% eller mere af den samlede bestand inden for trækvejen af fuglearten.
- F5: arten er regelmæssigt tilbagevendende og har en væsentlig forekomst i områder med internationalt betydende antal vandfugle, dvs. at der i området regelmæssigt forekommer mindst 20.000 vandfugle af forskellige arter, dog undtaget måger.
- F6: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til at opretholde artens udbredelsesområde i Danmark.
- F7: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til artens overlevelse i kritiske perioder af dens livscyklus, f.eks. i isvintre, i fældningstiden, på trækket mod ynglestederne og lignende.

Kontakt

Sagsansvarlig:
Oliver Pihl Olsen
Plan, Byg og Miljø

Telefon, direkte: 59 53 52 22

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

KONTAKT OS VIA DIN DIGITALE POSTKASSE

Kalundborg Kommune
Plan, Byg og Miljø
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

31.5.2018

Att. Peter Jannerup

(59 53 52 43/ 23 43 36 30)

Dispensationsansøgning iht. Vandløbsloven hhv. Naturbeskyttelsesloven mhp. forbedring af hydrologiske forhold i Lille Åmose på Selchausdal gods jorder

Undertegnede søger på vegne af Selchausdal Gods hermed dispensation til at gennemføre et naturprojekt i Lille Åmose mhp. at forbedre de hydrologiske forhold på jorder under Selchausdal Gods, matrikel nr. 2 z, Selchausdal Hgd., Buerup.

Projektet er analyseret gennem en forundersøgelse. Vedhæftede rapport beskriver detaljeret baggrund, formål, nuværende situation og planlagte indsatser mhp. at forbedre de hydrologiske tilstande på arealet (Bilag 1). Vær venligst opmærksom på, at rapporten også omfatter Frihedslund Gods jorder, matrikel nr. 1a, 1b og 10 a Halleby Ore By, Buerup, der ligger nord for 2 z. Der fremsendes særskilt ansøgning for matriklerne under Frihedslund Gods. Nærværende ansøgning omfatter således alene matrikel 2 z, Selchausdal Hgd., Buerup.

Formål

Projektets overordnede formål er at forbedre de nuværende græsningsforhold ved forbedret afvanding. Afgræsning er noteret som afgørende indsats i Natura 2000-planen til fremme af bl.a. udpegningsarten Brushane, der som andre vadefugle er afhængig af lav vegetation. Ligeledes er afgræsning nødvendig for at fastholde den lysåbne natur og fremme levevilkårene for en række øvrige prioriterede bilag IV-arter - herunder forekomsten af bl.a. trane, rastende ænder og gæs i vinterhalvåret samt padder.

Projektarealets rettidige afvanding forsinkes bl.a. af et kunstigt anlagt dige langs Øvre Halleby Å, der reducerer den naturlige afstrømning og dermed optørring efter vinteroversvømmelser hhv. perioder med kraftig nedbør i udbindingsperioden. Gennemføres rapportens forslag til forbedring af afvandingsforholdene, forventes udbindingsperioden at kunne forlænges med 3-4 uger, heraf 1-2 uger tidligere i foråret hhv. 2-3 uger senere i efteråret. Forlængelsen vil tilgodese ønsket om længere udbindingsperiode og sikre lavere vegetationshøjde ved samme græsningstryk til fordel for bl.a. projektområdets udpegningsart Brushane.

Baggrund

De for projektområdet unaturligt tidlige og markante oversvømmelser i eftersommeren/ tidligt efterår og meget sene afvanding om foråret medfører en stadig kortere og mere ustabil udbindingsperiode. Vanskelighederne har nået et omfang, hvor dyreholderne overvejer at stoppe afgræsningen, idet den forkortede udbindingsperiode påvirker mulighederne for at overholde kravene i gældende tilskudsordninger med risiko for sanktioner.

Den sene optørring af græsarealerne medfører også, at en stor del af områdets potentiale som yngleområde for vadefugle ikke bliver udnyttet, fordi arealerne er for våde, når vadefuglene etablerer deres territorier og lægger æg - hvilket normalt sker i løbet af april måned og 1. halvdel af maj.

Når vandstanden i løbet af april-maj måned falder i Tissø og dermed også i Øvre Halleby Å er det vigtigt, at vandet hurtigst muligt kan strømme frit fra projektarealerne til Øvre Halleby Å.

Den tidligere pumpestation har bidraget til optørringen, men er nedlagt for mange år siden, da driftsomkostningerne - ift. udbyttet ved at dyrke arealerne, ikke har været fordelagtig.

Langs med Øvre Halleby Å - mellem ca. st. 1500 m til st. 2320, er en bred og 0,5 til 1,0 m høj jordvold, som tilsyneladende er skabt af jordfyld fra regulering og vedligeholdelse af vandløbet. Det er uklart, om jordvolden er resterne af et sommerdige. Hvis det var intakt hele vejen rundt - også langs den nordlige kant af matr.nr. 2z under Selchausdal Gods, ville jordvolden kunne beskytte området mod mindre oversvømmelser fra vandløbet og gøre det muligt at starte forårsafvandingen tidligere med f.eks. en pumpe. Men som jordvolden ligger i dag fungerer den snarere som et middel til at holde vandet tilbage på marken i længere tid end højest nødvendigt.

Indsatser

Indsatser omfatter hovedsageligt åbning af én tidligere rørlagt grøft, oprensning af én eksisterende, udskiftning af rør på få korte rørlagte strækninger som følge af sammenbrud, retablering af partielt eroderet dige langs Øvre Halleby Å, etablering af 550 m 30 cm forhøjning og etablering af et vandhul på 200 kvm som temporært magasin mhp. afledning af tilstrømmende overfladevand ved rørløb.

- På sydsiden af det mellemste område genskabes den tidligere grøft (lyseblå) på en 550 m lang strækning langs nordsiden af skellet mellem matr. nr. 2 z Selchausdal Hgd., Buerup og bl.a. 10 b . Grøften graves med bund fra kote 1,70 m DVR90 i den opstrøms ende, hvilket er 0,4 m under det nuværende aflejringer og med 1,0 promille fald til udløb i den kommende oprensede grøft fra nordøst i kote 1,15 m, svarende til 0,20 m over bunden i den oprensede grøft. Den nye grøft graves med en bundbredde på 0,4 m og skråningsanlæg 1:1,5.

Den opgravede jordfyld udplaneres. Den oprensede jordfyld udplaneres i et ikke over 0,30 m tykt lag (gul) på terræn langs sydsiden af grøften, hvor det indgår i den senere omtalte jordvold/terrænhævning.

- Ved udløbet af de kendte drænledninger i den sydlige del af projektområdet på matrikel nr. 2z Selchausdal Hgd., Buerup etableres en ny 25 m lang 50 cm rørledning med indløb i kote 0,72 m DVR90 og 3,2 ‰ fald til udløb i Øvre Halleby Å i kote 0,64 m svarende til 0,17 m over den teoretiske bundkote i vandløbet og ca. 0,31 m over den opmålte bund i vandløbet. I indløbet til røret sættes en skråtstillet grøderist, udføres og monteres som tidligere beskrevet.

I det højeste terræn nær vandløbet sættes der på 50 cm rørledningen en brønd med betonstøbt bund, 0,5 m sandfang og en højvandsklap monteret på rørudløbet ind i brønden. Brønden udføres med betonkegle til terræn og en kuppelrist af støbejern som dæksel. Højvandsklappen skal være forsynet med en wire, som gør det muligt at hæve den til vandret og fastholde den i denne position ved en fæstning til f.eks. dækslet.

De bestående betonbrønde fjernes og den nuværende drænledning fra syd forlænges i et tæt 200 mm rør frem til udløb i den nye brønd. Samtidig spules drænledningen for aflejringer så langt mod syd som muligt.

Opstrøms for den nye 50 cm rørledning etableres en 400 m lang grøft fra øst oven på nuværende rørlægning med en bundbredde på 0,4 m startende i bundkote 0,96 m DVR90 og med 0,6 ‰ fald til indløb i røret med bund i kote 0,72 m. Gravedybden er ca. 1,0 m, og skråningsanlægget er 1:1,5 til terræn.

Den nye grøft hegnes af med elhegn på begge sider ca. 0,5 m fra øverste grøftekant.

Det opgravede jordfyld køres væk fra den nye grøft og anvendes til at opbygge en 0,2 til 0,4 m høj og 630 m lang jordvold (gul) langs sydsiden af grøften i det nordlige skel af matr. nr. 22 Selchausdal Hgd., Buerup, hvortil oprensningsfyldet fra grøfteoprensningen også medgår. Volden etableres med 2,0 m bred krone og sideskråninger ikke stejlere end 1:5 og om muligt med skråningsanlæg 1:10.

En mindre del af jordfylden anvendes til tilfyldning hen over den nye rørledning, således at den nuværende jordvold fra hver side føres hen over rørledningen med en 3,0 m bred krone i kote 2,6 m og skråningsanlæg ca. 1:8 til terræn.

- 400 m længere nedstrøms ad Øvre Halleby Å etableres et tilsvarende 25 m langt rørudløb bestående af 40 cm rør langt indløb i kote 0,70 m DVR90 og 3,2 ‰ fald til udløb i Øvre Halleby Å i kote 0,62 m svarende til 0,19 m over den teoretiske bundkote i vandløbet og ca. 0,25 m over den opmålte bund i vandløbet.

Indløbet til røret ligger ca. 1,15 m under terræn. Omkring indløbet til røret udgraves et vandhul med et overfladeareal i terræn på 200 m² og skråningsanlæg 1:5 mod bund, som kan samle tilstrømmende vand samt anvendes til kreaturvanding. I indløbet til røret sættes en skråtstillet grøderist, som skal boltes til røret eller hegnes af mod kreaturerne.

I det højeste terræn nær vandløbet sættes der på 40 cm rørledningen en brønd med betonstøbt bund, 0,5 m sandfang og en højvandsklap monteret på rørudløbet ind i brønden. Brønden udføres med betonkegle til terræn og en kuppelrist af støbejern som dæksel. Højvandsklappen skal være forsynet med en wire, som gør det muligt at hæve den til vandret og fastholde den i denne position ved en fæstning til f.eks. dækslet.

- Jorden fra udgravningen af vandhullet medgår dels til hævnning af den nuværende jordvold fra hver side hen over rørledningen med en 3,0 m bred krone i kote 2,6 m og skråningsanlæg ca. 1:8 ned til terræn. Dels medgår jorden til en tilsvarende hævnning af jordvolden på en ca. 20 m lang strækning 250 meter længere mod nord.
- Træffes evt. gammel drænledning ved etableringen af den nye rørledning, føres denne i tæt rør frem til udløb i brønden med højvandsklappen.

Grøftearbejderne gennemføres udelukkende i gamle vandløbs-/ rørlagte traceer og har derfor iflg. vedhæftede udtalelse fra Museum Vestsjælland ingen eller meget begrænset indvirkning på fortidsminder. Museet vil som ønsket blive orienteret om opstartsdato og er velkomne til at være tilstede under gravearbejdet i det omfang de finder nødvendigt.

Arbejdet forventes gennemført i august 2018, hvor projektarealet formodes at være tørt og farbart. Vi håber derfor I har mulighed for at sagsbehandle ansøgningen inden længe – i bedste fald så indsigelsesperioden udløber primo august.

Er der spørgsmål eller andet til ansøgningen, er I velkomne til at kontakte undertegnede.

Selchausdal Gods v/ godsforvalter Bo Jung er med på cc. ved fremsendelsen.

Venlig hilsen

Thomas Møller
Skov – og naturkonsulent

Vanas ApS
Rugkrogvej 17
4250 Fuglebjerg

Tlf.: 40 24 24 47

E-mail: tm@vanas.dk

CVR.nr.: 33504527

Kalundborg Kommune
Plan, Byg og Miljø
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

31.5.2018

Att. Peter Jannerup

(59 53 52 43/ 23 43 36 30)

Dispensationsansøgning iht. Vandløbsloven hhv. Naturbeskyttelsesloven mhp. forbedring af hydrologiske forhold i Lille Åmose på Frihedslund gods jorder

Undertegnede søger på vegne af Frihedslund Gods hermed dispensation til at gennemføre et naturprojekt i Lille Åmose mhp. at forbedre de hydrologiske forhold på jorder under Frihedslund Gods, matrikel nr. 1 a, 1 b og 10 a, Halleby Ore by, Hallerup.

Projektet er analyseret gennem en forundersøgelse. Vedhæftede rapport beskriver detaljeret baggrund, formål, nuværende situation og planlagte indsatser mhp. at forbedre de hydrologiske tilstande på arealet (Bilag 1). Vær venligst opmærksom på, at rapporten også omfatter Selchausdal gods areal (matrikel 2 z) syd for nævnte matrikler. Der fremsendes særskilt ansøgning for matrikel 2 z. Nærværende ansøgning omfatter således alene nævnte matrikler under Frihedslund Gods.

Formål

Projektets overordnede formål er at forbedre de nuværende græsningsforhold ved forbedret afvanding. Afgræsning er noteret som afgørende indsats i Natura 2000-planen til fremme af bl.a. udpegningsarten Brushane, der som andre vadefugle er afhængig af lav vegetation. Ligeledes er afgræsning nødvendig for at fastholde den lysåbne natur og fremme levevilkårene for en række øvrige prioriterede bilag IV-arter - herunder forekomsten af bl.a. trane, rastende ænder og gæs i vinterhalvåret samt padder.

Projektarealets rettidige afvanding forsinkes bl.a. af et kunstigt anlagt dige langs Øvre Halleby Å, der reducerer den naturlige afstrømning og dermed optørring efter vinteroversvømmelser hhv. perioder med kraftig nedbør i udbindingsperioden. Gennemføres rapportens forslag til forbedring af afvandingsforholdene, forventes udbindingsperioden at kunne forlænges med 3-4 uger, heraf 1-2 uger tidligere i foråret hhv. 2-3 uger senere i efteråret. Forlængelsen vil tilgodese ønsket om længere udbindingsperiode og sikre lavere vegetationshøjde ved samme græsningstryk til fordel for bl.a. projektområdets udpegningsart Brushane.

Baggrund

De for projektområdet unaturligt tidlige og markante oversvømmelser i eftersommeren/ tidligt efterår og meget sene afvanding om foråret medfører en stadig kortere og mere ustabil udbindingsperiode. Vanskelighederne har nået et omfang, hvor dyreholderne overvejer at stoppe afgræsningen, idet den forkortede udbindingsperiode påvirker mulighederne for at overholde kravene i gældende tilskudsordninger med risiko for sanktioner.

Den sene optørring af græsarealerne medfører også, at en stor del af områdets potentiale som yngleområde for vadefugle ikke bliver udnyttet, fordi arealerne er for våde, når vadefuglene etablerer deres territorier og lægger æg - hvilket normalt sker i løbet af april måned og 1. halvdel af maj.

Når vandstanden i løbet af april-maj måned falder i Tissø og dermed også i Øvre Halleby Å er det vigtigt, at vandet hurtigst muligt kan strømme frit fra projektarealerne til Øvre Halleby Å.

De tidligere pumpestationer har bidraget til optørringen, men er nedlagt for mange år siden, da driftsomkostningerne - ift. udbyttet ved at dyrke arealerne, ikke har været fordelagtig.

Langs med Øvre Halleby Å - mellem ca. st. 1500 m til st. 2320, er en bred og 0,5 til 1,0 m høj jordvold, som tilsyneladende er skabt af jordfyld fra regulering og vedligeholdelse af vandløbet. Det er uklart, om jordvolden er resterne af et sommerdige. Hvis det var intakt hele vejen rundt - også langs den nordlige kant af matr.nr. 2z under Selchausdal Gods, ville jordvolden kunne beskytte området mod mindre oversvømmelser fra vandløbet og gøre det muligt at starte forårsafvandingen tidligere med f.eks. en pumpe. Men som jordvolden ligger i dag fungerer den snarere som et middel til at holde vandet tilbage på marken i længere tid end højst nødvendigt.

Indsatser

Indsatser omfatter hovedsageligt åbning af tidligere rørlagte grøfter, oprensning af nogle få eksisterende udskiftning af rør på nogle få rørlagte strækninger som følge af sammenbrud og etablering af et vandhul på 200 kvm som temporært magasin mhp. afledning af tilstrømmende overfladevand.

- I den nordlige del af projektområdet (Del af Bilag 5) i skellet mellem matrikel nr. 1a og 1b Halleby Ore By, Buerup lægges et nyt 51 m langt (lys lilla) 150 mm fra det nuværende 100 mm rørindløb fra den østlige skelgrøften med uændret bund i kote 1,23 m DVR90 og med 2 ‰ fald mod vest hen over den nuværende afvandingsledning, der er styrtet sammen. Her fra graves en ny 633 m lang grøft (mørk lilla) hen over afvandingsledningen med en bundbredde på 0,4 m startende i bundkote 1,10 m DVR90, med 0,6 ‰ fald og skråningsanlæg 1:1,5 til terræn. Undervejs graves lige syd om de tre første drænbrønde, som sænkes ned mod grøftebunden ved at fjerne et par brøndringe. Grøften drejes et par meter syd om de sidste brønde ved den nedlagte pumpestation, hvor der ligger en 60 cm reservoirledning. Den opgravede jordfyld udplaneres i et ikke over 0,20 m tykt lag på terræn øst og syd for den nye grøft. For hver 30. m friholdes 2-3 m uden jordfyld, så overfladevand afledes uhindret til grøften. Den nye grøft hegnes af med elhegn på begge sider ca. 0,5 m fra kronekant.

Fra grøften etableres en ny 20 m lang 50 cm rørledning med indløb i kote 0,72 m DVR90 og 2,5 ‰ fald til udløb i Øvre Halleby Å i kote 0,67 m svarende til 0,12 m over den teoretiske bundkote i vandløbet og ca. 0,30 m over den opmålte bund i vandløbet. Røret erstatter eksisterende rør, der er styrtet sammen. I indløbet til røret sættes en skråtstillet (45-50 grader) grøderist med ramme af 8 mm vinkeljern påsvejset 10 mm tentorstål for hver 40 mm. Ydre mål: 400 mm (bund) x 900 mm (længde) x 800 mm (top). Top lægges på 95 x 95 mm Ntr-A trykimprægneret bjælke, der graves 200 mm ind i hver grøfteanlæg, 100-150 mm over rørtop.

I det højeste terræn nær vandløbet sættes der på 50 cm rørledningen en brønd med en betonstøbt bund, 0,5 m sandfang og en højvandsklap monteret på rørudløbet ind i brønden. Brønden udføres med betonkegle til terræn og en kuppelrist af støbejern som dæksel. Højvandsklappen skal være forsynet med en wire, som gør det muligt at hæve den til vandret og fastholde den i denne position ved en fæstning til f.eks. dækslet.

- Ved udløbet af den nuværende åbne grøft over matr. nr. 1a Halleby Ore By, Buerup (lyseblå streg) etableres en ny 20 m lang 40 cm rørledning med indløb i kote 0,95 m DVR90 og 5,0 ‰ fald til udløb i Øvre Halleby Å i kote 0,85 m svarende til 0,32 m over den teoretiske bundkote i vandløbet og ca.

0,45 m over den opmålte bund i vandløbet som erstatning for eksisterende sammenstyrtet rør. I indløbet til røret sættes en skråtstillet grøderist – udførsel og montering som tidligere beskrevet.

I det højeste terræn nær vandløbet sættes der på 40 cm rørledningen en brønd med betonstøbt bund, 0,5 m sandfang og en højvandsklap monteret på rørdløbet ind i brønden. Brønden udføres med betonkegle til terræn og en kuppelrist af støbejern som dæksel. Højvandsklappen skal være forsynet med en wire, som gør det muligt at hæve den til vandret og fastholde den i denne position ved en fæstning til f.eks. dækslet.

På en 200 m lang strækning opstrøms for den nye rørledning oprenses og uddybes den nuværende grøft fra ny bundkote i 0,95 m DVR90 ved rørdløbet og med 1,0 ‰ stigning opstrøms til nuværende grøftbund i kote 1,15 m. Grøften oprenses til en bundbredde på 0,4 m og skråningsanlæg 1:1,5. Det oprensede jordfyld planeres ud i et ikke over 0,20 m tykt lag på terræn nord for grøften og henover den rørlagte strækning, således at den nuværende terrænsænkning ved udløbet lukkes.

- Ved udløbet af den nuværende åbne grøft vest for matr. nr. 10b Halleby Ore By, Buerup (lys lilla) etableres en ny 25 m lang 50 cm rørledning med indløb i kote 0,90 m DVR90 og 5,0 ‰ fald til udløb i Øvre Halleby Å i kote 0,80 m svarende til 0,30 m over den teoretiske bundkote i vandløbet og ca. 0,50 m over den opmålte bund i vandløbet. I indløbet til røret sættes en skråtstillet grøderist - udførsel og montering som tidligere beskrevet.

Rørledningen drejes ind over matr. nr. 2z Selchausdal Hgd., Buerup for at komme vinkelret på Øvre Halleby Å.

- På en 605 m lang strækning opstrøms for den nye rørledning og langs sydsiden af matr. nr. 1a Halleby Ore By, Buerup (lyseblå) oprenses og uddybes den nuværende grøft fra ny bundkote i 0,90 m DVR90 ved rørdløbet og med en jævn stigning til bundkote 1,50 m DVR90 ved det nordlige skel af matr. nr. 20e Halleby Ore By, hvilket er 0,23 m dybere end den nuværende grøftbund i kote 1,73 m DVR90. Grøften graves med en bundbredde på 0,4 m og skråningsanlæg 1:1,5.

Det oprensede jordfyld udplaneres i et ikke over 0,20 m tykt lag henover den nuværende terræntærskel langs nordsiden af terræn nord for grøften og henover den rørlagte strækning Lys lilla), således at den nuværende terrænsænkning ved udløbet lukkes.

Grøftearbejder gennemføres udelukkende i gamle vandløbs-/ rørlagte traceer og har derfor iflg. vedhæftede udtalelse fra Museum Vestsjælland ingen eller meget begrænset indvirkning på fortidsminder. Museet vil som ønsket blive orienteret om opstartsdato og er velkomne til at være tilstede under gravearbejdet i det omfang de finder nødvendigt.

Arbejdet forventes gennemført i august 2018, hvor projektarealet formodes at være tørt og farbart. Vi håber derfor I har mulighed for at sagsbehandle ansøgningen inden længe – i bedste fald så indsigelsesperioden udløber primo august.

Er der spørgsmål eller andet til ansøgningen, er I velkomne til at kontakte undertegnede.

Frihedslund Gods v/ forvalter Frank Thuelsted er med på cc. ved fremsendelsen.

Venlig hilsen

Thomas Møller

Skov – og naturkonsulent

Vanas ApS

Rugkrogvej 17

4250 Fuglebjerg

Tlf.: 40 24 24 47

E-mail: tm@vanas.dk

CVR.nr.: 33504527

ARKÆOLOGI

Forten 10
DK-4300 Holbæk
Tlf. +45 25 52 83 83
E-mail: plan@vestmuseum.dk
SE-nr. 32689760
Arkæologi P-nr. 1020197745

Kalundborg Kommune, Plan, Byg og Miljø - Team Natur og Miljø
Holbækvej 141 B, 4400 Kalundborg

Holbæk d. 06-02-2023
J.nr. MVE.P01619

Udtalelse jf. museumslovens §23 vedr. Ændret indvinding og opstemning af vand ved Tissø

Museet har modtaget anmodning om udtalelse vedr. anlægsarbejdet i forbindelse med afgrænsningsrapport og modtaget afgrænsning af områder, hvor der skal ske jordarbejder i forbindelse med fornyelse af dæmningsanlæg d. 03-02-2023.

Arkæologi/jordfund:

Ved kontrol i arkiver og kort kan vi se at opstemningsanlægget inkl. mulige arbejdsområder til en fornyelse ligger indenfor to kulturarvsarealer af national og international betydning og tilknyttet aktiviteter knyttet til anløbsplads og stormandsbebyggelsen fra yngre jernalder ved Tissø beliggende nord for åen og senere stormandsanlæg syd for. Desuden er der langs åen bopladser og fiskepladser fra jæger- og bondestenalder samt enkelte offerfund m.v. Ved den sydlige del er undersøgt dele af en rig boplads fra jægerstenalderen ved j.nr. MVE03524.

Området er således af væsentlig betydning for forståelsen af flere perioder af forhistorien og indeholder potentielt væsentlig arkæologisk information, der kan ødelægges ved jordarbejder. Derfor vil vi orientere om muligheden for at sikre bygherre mod udgifter i forbindelse med standsning af jordarbejdet og anbefaler at indhente udtalelse jf. museumslovens §25 i god tid før planlagte jordarbejder. Jf. nedenstående ramme og link.

Før jordarbejder har **bygherre/entreprenør** altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse om arkæologiske interesser, jf. museumslovens § 25.

Herved har **bygherre og entreprenør** de bedste muligheder for at **undgå uplanlagt standsning** af anlægsarbejdet og **undgå udgifter til arkæologisk undersøgelse** jf. museumslovens § 27.

Hvis museet i sin udtalelse vurderer, at der ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser på arealet, så skal evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27 stk. 5.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men den fritager bygherre for udgifterne til en arkæologisk undersøgelse.

7. Flere oplysninger findes på [Introduktion for bygherre \(slks.dk\)](https://slks.dk) Herfra findes links til relevant lovtekst og en grundigere forklaring.

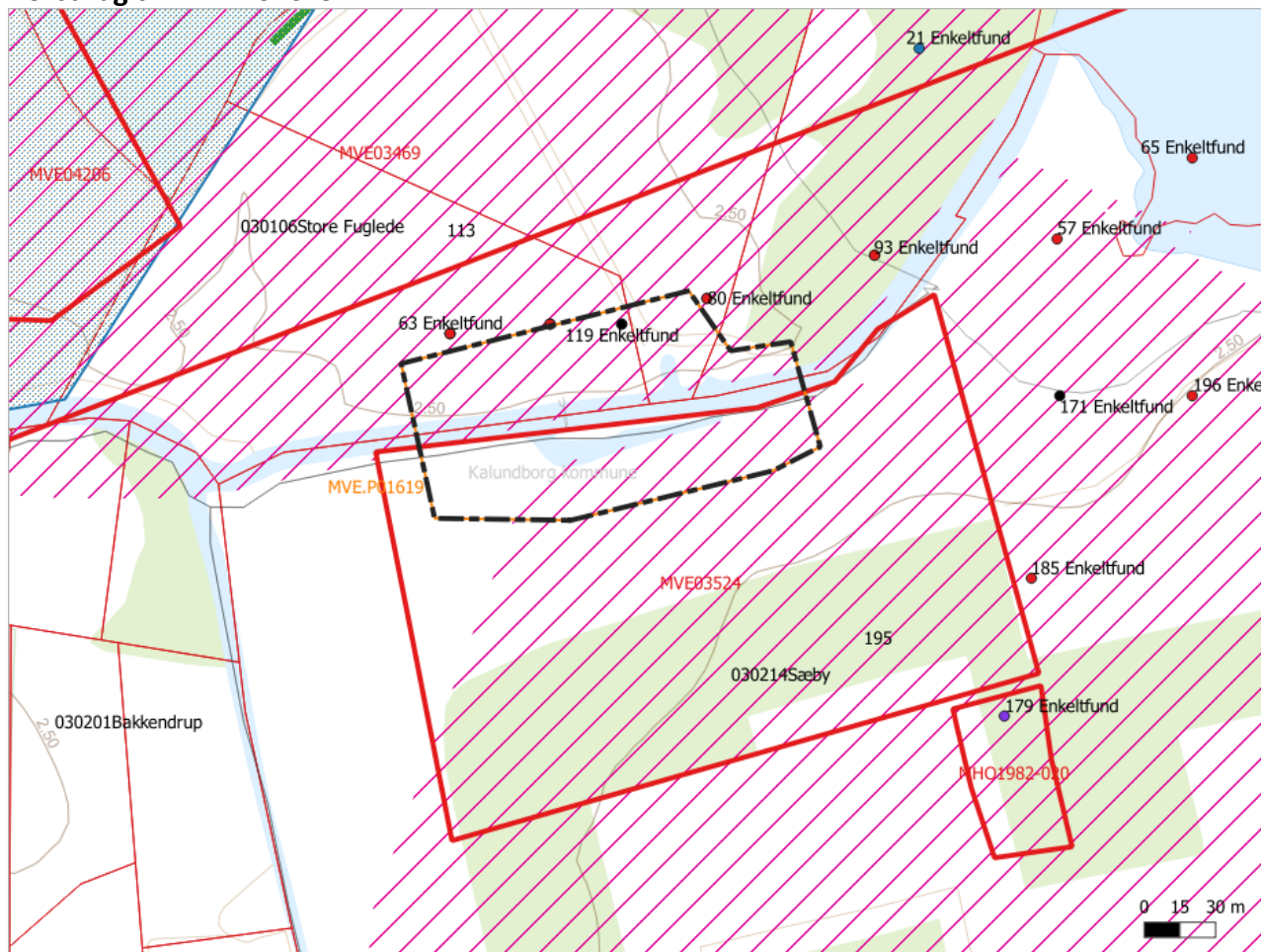
De er velkommen til at henvende Dem til museet, hvis De har spørgsmål.

Med venlig hilsen

Hugo Hvid Sørensen

Museumsinspektør, arkæologi

Kortbilag til MVE.P01619

Sagsareal

Plansager

MVE_Plansager

Museumssager

Mvesager

GamleSager

Fund og Fortidsminder

Fund&Fortidsminder_punkt_ikkefredet

Jernalder

Oldtid

Stenalder

Vikingetid

Fund&Fortidsminder_kulturarvsareal

Beskyttet_Kultur

Kulturmiljøer

vaerdifuldkulturmiljoe_vedtaget

vaerdifuldkulturmiljoe_forslag

BES_STEN_JORDDIGER

Sagsareal (Sort, stiptet omramning).

Registrerede fortidsminder og arkæologiske interesser jf. signaturforklaring.

Baggrundskort: Sagsbehandlingskort-basis med matrikelgrænser (aktuelt: 06-02-2023) Kortdata fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Fiskeristyrelsen, Regional Kontrol

Frejasvej 1
4100 Ringsted

Att. Peter Hjort Larsen

Høringssvar vedr. udkast til afgrænsning af miljøvurderingsrapport for indvinding og opstemning af vand ved Tissø

Kalundborg Kommune har den 1. juli 2021 givet tilladelse til, at Kalundborg Overfladevand A/S fortsat kan indvinde indtil 5 mio. m³ vand fra Tissø pr. år. På betingelse af ændret opstemning af vandet i Tissø, kan indvindingen øges til 6,7 mio. m³ pr. år.

10. januar 2023

Sberg

J.nr.: 23//1000398

Nu skal det i en miljøkonsekvensrapport vurderes, hvorvidt implementering af projektet kan have væsentlige indvirkninger på miljøet til følge samt i en Natura2000 konsekvensvurdering redegøres for, om projektet kan medføre skadevirkninger for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder og/eller forringelse af yngle- /rasteområder for bilag IV-arter. Der skal ligeledes vurderes, hvorvidt projektet kan forhindre målopfyldelse under vandrammedirektivet.

Iflg. Miljøstyrelsens basisanalyse 2021-2027 er der ikke målopfyldelse for fiskebestanden i Tissø og de fleste vandløb i vandsystemet. Se f.eks. også DTU Aquas Ørredkort, som viser dårlige fiskebestande i tilløbene til søen ved DTU Aquas seneste undersøgelser (<https://kort.fiskepleje.dk/>).

DTU Aqua har siden 2017 været involveret i flere fiskebiologiske vurderinger i sagen, hvor vi har påpeget, at fiskebestandene i vandløbene har det dårligt, herunder ved en række møder med kommunen, Kalundborg Forsyning, DHI, GEUS, Danmarks Sportsfiskerforbund m.fl. I den forbindelse har vi udarbejdet diverse notater og skriftlige vurderinger, som er tilsendt de involverede parter. DTU Aquas konklusioner er her, at vandindvindingen og opsparring af vand i Tissø kan være problematisk for fiskebestandene, både i vandløbene og i Tissø.

En af årsagerne til den dårlige fiskebestand i Tissø kan være de unaturlige svingninger i søens vandstand, der er en konsekvens af vandindvindingen og driften af et stemmeværk, herunder ved opsparring af vand. Dette kan påvirke det lave vand i bredzonen i Tissø og dens vegetation negativt og dermed bl.a. mulighederne for

reproduktion og opvækst af fiskeyngel. Vi vurderer, at dette også vil være tilfældet ved etablering af et nyt stemmeværk.

De dårlige fiskebestande og DTU Aquas vurderinger er ikke nævnt i kommunens udkast til miljøkonsekvensrapporten. Men vi kan opfordre til, at DTU Aquas tidligere fremsendte vurderinger over betydningen af vandindvindingen samt driften af et stemmeværk vurderes nøje i rapporten i forhold til at sikre gode naturlige fiskebestande i Tissø og Halleby Å-systemet, så miljømålene i statens vandplaner kan blive opfyldt. Vi kan også lige som tidligere opfordre til, at der foretages mere detaljerede vurderinger af vandindvindingens betydning for fiskebestanden i Tissø, end der hidtil er foretaget og lagt op til i udkastet.

3f Alternativt scenarie

Kalundborg Kommune finder, at det er relevant at undersøge den sandsynlige udvikling af natur og miljø, hvis indvindingen og opstemningen afvikles. Derved undersøges et teoretisk scenarie, hvor bl.a.:

- Kalundborg Overfladevand A/S ikke indvinder vand fra Tissø
- Det aktuelle stemmeværk og omløbsstryg fjernes og erstattes af et ikke regulerbart udløb, der vil sikre en minimumsvandstand i Tissø. Dette vil, med hensyn til vandstandsvariation gennem året, være at sammenligne med en naturlig, ureguleret tilstand.

Dette udgør et alternativt scenarie, benævnt Afviklingsscenariet. Miljøkonsekvensrapporten skal sammenholde projektet med dette scenarie.

DTU Aqua er enig i, at en beskrivelse af afviklingsscenariet er meget væsentligt, idet naturlige udsving i åens vandføring og vandstanden i Tissø må forventes at være det bedste scenarie til at genskabe gode fiskebestande i Tissø og vandløbene i Halleby Å-systemet. Afviklingsscenariet bør derfor indeholde en beskrivelse af de til enhver tid naturlige udsving i vandstanden i Tissø og vandføringen i Nedre Halleby Å, samt ikke mindst sammenligne dette med forholdene under drift af stemmeværk, vandindvinding og opsparing af vand. Betydningen af dette på de økologiske forhold bør belyses, herunder eksempelvis at vandrefisk som havørred primært vandrer i perioder med stor vandføring.

DTU Aqua står som hidtil til rådighed med fiskebiologisk rådgivning for kommune eller andre, så der kan sikres de bedste muligheder for at forbedre fiskebestandene i Tissø og vandløbene i Halleby Å-systemet.

Med venlig hilsen

Jan Nielsen og Søren Berg

Nina Lemkow

Fra: Morten Nielsen
Sendt: 8. marts 2023 14:31
Til: Nina Lemkow
Emne: VS: Landzones bemærkninger (høringssvar 5)

Med venlig hilsen

Morten Nielsen
Biolog
Direkte: 59 53 46 14
Email: moni@kalundborg.dk

Plan, Byg og Miljø - Team Natur og
Miljø
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg
www.kalundborg.dk

Hjælp til med at passe på miljøet - print ikke denne e-mail.

Fra: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>
Sendt: 12. januar 2023 15:28
Til: Plan, Byg og Miljø Landzone <landzone@kalundborg.dk>
Cc: Morten Nielsen <moni@kalundborg.dk>; Laila L. Christensen <lach@kalundborg.dk>; Charlotte Sondh <chso@kalundborg.dk>
Emne: VS: VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø

Hej Frida og landzonefolket

Prøv lige at se nedenstående kort og billede fra WSP vedr. stemmeværket ved Tissø – håber det hjælper 😊

Med venlig hilsen

Nina Lemkow
Planlægger
Direkte: 59 53 49 25
Mobil: 23 35 73 61
Email: nlem@kalundborg.dk

Plan, Byg og Miljø - Team Plan og Byg
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg
www.kalundborg.dk

Hjælp til med at passe på miljøet - print ikke denne e-mail.

Fra: Schriver, Anna <Anna.Schriverv@wsp.com>
Sendt: 12. januar 2023 14:54
Til: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>
Emne: SV: VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø

Jeg har dette billede fra i sommers. Afventer et væld af billeder af både bygværk og omløbsstryg fra Hasse Milter fra forsyningen, men det kan være vedhæftede i virkeligheden er nok? 😊

Fra: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>
Sendt: 12. januar 2023 14:49
Til: Schriver, Anna <Anna.Schrive@wsp.com>
Emne: SV: VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø

Super fint - og hvis du så også har et billede af et stemmeværk (sluse?), så tror jeg forståelsen glider bedre 😊

Med venlig hilsen

Nina Lemkow
Planlægger
Direkte: 59 53 49 25
Mobil: 23 35 73 61
Email: nlem@kalundborg.dk

Plan, Byg og Miljø - Team Plan og Byg
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg
www.kalundborg.dk

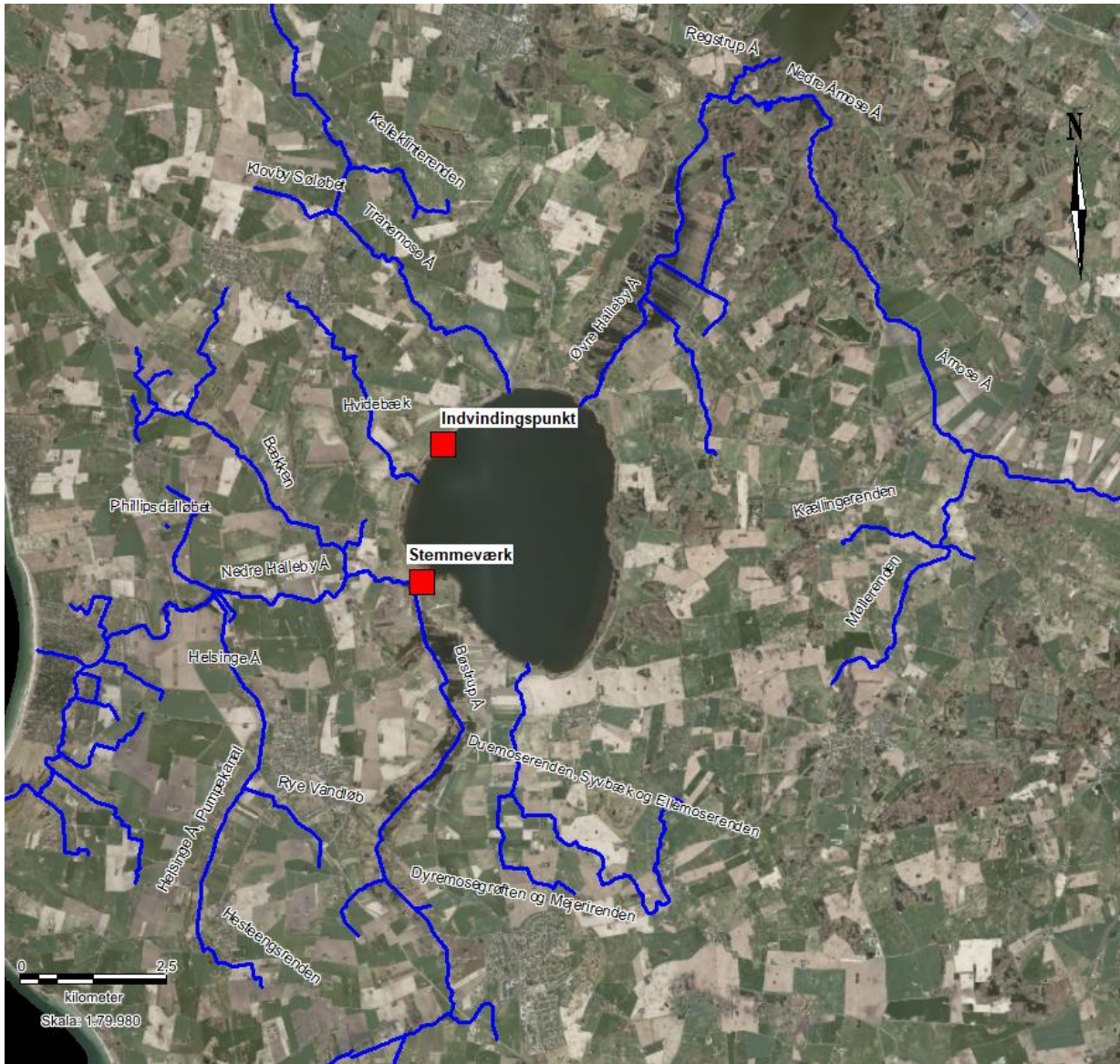

Hjælp til med at passe på miljøet - print ikke denne e-mail.

Fra: Schriver, Anna <Anna.Schriver@wsp.com>
Sendt: 12. januar 2023 14:43
Til: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>
Emne: SV: VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø

Du har ret. Det blev slettet efterfølgende. Var kun en del af det første udkast vi fremsendte.
Men du får det her

Fra: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>
Sendt: 12. januar 2023 13:24
Til: Schriver, Anna <Anna.Schriver@wsp.com>
Cc: Morten Nielsen <moni@kalundborg.dk>; Frida Maria Færch Jønsson <frmj@kalundborg.dk>; Laila L. Christensen <lach@kalundborg.dk>; Charlotte Sondh <chso@kalundborg.dk>
Emne: SV: VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø

Hej Anna

Jeg kan nu ikke se kortet i det materiale der er uploadet til vores hjemmeside og heller ikke af det notat, du har fremsendt?

Med venlig hilsen

Nina Lemkow
Planlægger
Direkte: 59 53 49 25
Mobil: 23 35 73 61
Email: nlem@kalundborg.dk

Plan, Byg og Miljø - Team Plan og Byg
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg
www.kalundborg.dk

Hjælp til med at passe på miljøet - print ikke denne e-mail.

Fra: Schriver, Anna <Anna.Schrive@wsp.com>
Sendt: 12. januar 2023 09:48
Til: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>
Emne: SV: VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø

Hej Nina.

Jeg er begyndt at grave sammen hvad vi har af billeder og kortmateriale. Du får noget tilsendt senere i dag. Stemmeværkets placering er dog angivet på kort i afgrænsningsnotatet. Selve byggetegningerne ligger på sagen inde hos jer, da det i sin tid var kommunen, der var ejere, og således også opførte stemmeværket – hvis det er nogle tegninger du kan finde på byggesagen, vil jeg meget gerne have dem tilsendt, så vi kan lægge den på vores interne projekt også 😊

Fra: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>
Sendt: 11. januar 2023 12:10
Til: Schriver, Anna <Anna.Schrive@wsp.com>
Emne: SV: VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø

Hej Anna

Jeg kan mærke på mine kollegaer at de meget gerne vil se hvordan et stemmeværk ser ud og hvor på kortet det er placeret – for forståelsen. Du må derfor meget gerne sende det eksisterende materiale du har.

Med venlig hilsen

Nina Lemkow
Planlægger
Direkte: 59 53 49 25
Mobil: 23 35 73 61
Email: nlem@kalundborg.dk

Plan, Byg og Miljø - Team Plan og Byg
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg
www.kalundborg.dk

Hjælp til med at passe på miljøet - print ikke denne e-mail.

Fra: Schriver, Anna <Anna.Schrive@wsp.com>
Sendt: 11. januar 2023 12:06
Til: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>
Cc: Jensen, Inger Klint <Inger.Jensen@wsp.com>
Emne: SV: VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø

Kære Nina.

Det er på nuværende tidspunkt ikke noget vi ligger inde med. Beregningerne for mest optimale styringsstrategi, og herunder desuden bygværkets udformning, er en iterativ proces i samarbejde med DHI, og der kommer resultater løbende.

Der vil blive udformet skitser af eventuelt nyt bygværk og herunder også arbejdsarealet, men det er ikke noget, som er klart endnu.

Den detaljerede udformning af bygværket laves først i forbindelse med et detailprojekt efterfølgende.

Beklager jeg ikke kan give dig mere på nuværende tidspunkt. Hvis ønsket, kan tegninger og billeder m.m. af det nuværende bygværk fremsendes – et eventuelt nyt bygværk vil med al forventning placeres nogenlunde samme sted og med lignende ydermål.

Med venlig hilsen

Anna Schriver

Seniorrådgiver,
marin miljøforvaltning

Earth & Environment

Mobil: +4528869668
Anna.Schrive@wsp.com

WSP Danmark A/S

Sønderhøj 8
8260 Viby J
Denmark

T +45 87 38 61 66

www.wsp.com

Fra: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>

Sendt: 10. januar 2023 18:44

Til: Schriver, Anna <Anna.Schrive@wsp.com>

Cc: Frida Maria Færch Jønsson <frmj@kalundborg.dk>; Laila L. Christensen <lach@kalundborg.dk>; Charlotte Sondh <chso@kalundborg.dk>; Morten Nielsen <moni@kalundborg.dk>

Emne: SV: VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø

Hej Anna

Jeg har modtaget følgende fra Landzoneteamet i Kalundborg Kommune. Har du mulighed for at fremsende nedenstående?

Med venlig hilsen

Nina Lemkow

Planlægger

Direkte: 59 53 49 25

Mobil: 23 35 73 61

Email: nlem@kalundborg.dk

Plan, Byg og Miljø - Team Plan og Byg

Holbækvej 141 B

4400 Kalundborg

www.kalundborg.dk

Hjælp til med at passe på miljøet - print ikke denne e-mail.

Fra: Frida Maria Færch Jønsson <frmj@kalundborg.dk>

Sendt: 10. januar 2023 14:45

Til: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>

Emne: SV: VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø

Hej Nina

Vi har lige haft møde i landzone i forbindelse med tilsendte VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø.

Vi har svært ved at komme med en landskabelig/landzonefaglig vurdering af projektet, da vi savner noget kort/tegningsmateriale af stemmeværkets udformning, størrelse, placering mm.

Vi savner også noget mere information om et eventuelt arbejdsareals størrelse, udformning og placering.

Har du mulighed for at sende ovenstående?

Med venlig hilsen

Frida Maria Færch Jønsson

Planlægger

Direkte: 59 53 49 17

Email: frmj@kalundborg.dk

Plan, Byg og Miljø

Holbækvej 141 B

4400 Kalundborg

www.kalundborg.dk

Hjælp til med at passe på miljøet - print ikke denne e-mail.

Fra: Nina Lemkow <nlem@kalundborg.dk>

Sendt: 22. december 2022 12:24

Til: Plan, Byg og Miljø Landzone <landzone@kalundborg.dk>; Plan, Byg og Miljø Spildevand <spildevand@kalundborg.dk>; Plan, Byg og Miljø Grundvand <grundvand@kalundborg.dk>; Plan, Byg og Miljø Vandløbsteamet <vandlob@kalundborg.dk>; Plan, Byg og Miljø Jord <jord@kalundborg.dk>; Plan, Byg og Miljø Virksomhed <Virksomhed@kalundborg.dk>; Plan, Byg og Miljø Natur <Natur@kalundborg.dk>; Vej, Ejendom og Affald Vej <vej@kalundborg.dk>

Cc: Laila L. Christensen <lach@kalundborg.dk>; Christian Sabber <chsa@kalundborg.dk>; Charlotte Sondh <chso@kalundborg.dk>; Charlotte Jørgensen <cajg@kalundborg.dk>; Britt Nielsen <brmy@kalundborg.dk>

Emne: VVM-afgrænsningsnotat vedr. stemmeværket ved Tissø

Kære alle i VVM-fællesskabet – (vi prøver igen)

Kalundborg Forsyning har igangsat arbejdet med at projektere et nyt udløbsbygværk fra Tissø herunder en ny styringsstrategi, hvorfor der opstartes en VVM-proces om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

Vedhæftede afgrænsningsnotat har afsat i Miljøvurderingsloven §23, om at der forud for udarbejdelsen af den endelige miljøkonsekvensrapport (fuld VVM), skal udarbejdes et afgrænsningsnotat / myndighedsudtalelse, hvor indholdet i miljøkonsekvensrapporten afgrænses. Der er derfor udarbejdet nærværende afgrænsningsnotat, der beskriver miljøvurderingens forventede indhold.

Afgrænsningsudtalelsen fastlægger i henhold til § 23, stk. 1 i miljøvurderingsloven, hvor omfattende og detaljerede oplysninger miljøkonsekvensrapporten skal indeholde, før myndigheden samlet kan vurdere anlæggets miljømæssige konsekvenser og træffe afgørelse på et oplyst grundlag.

Vores kollegaer i Natur og Miljø har gennemgået afgrænsningsnotatet og har sendt det i ekstern høring hos interessenter og andre myndigheder. [Udkast til afgrænsning af miljøvurderingsrapport for indvinding og opstemning af vand ved Tissø \(kalundborg.dk\)](#)

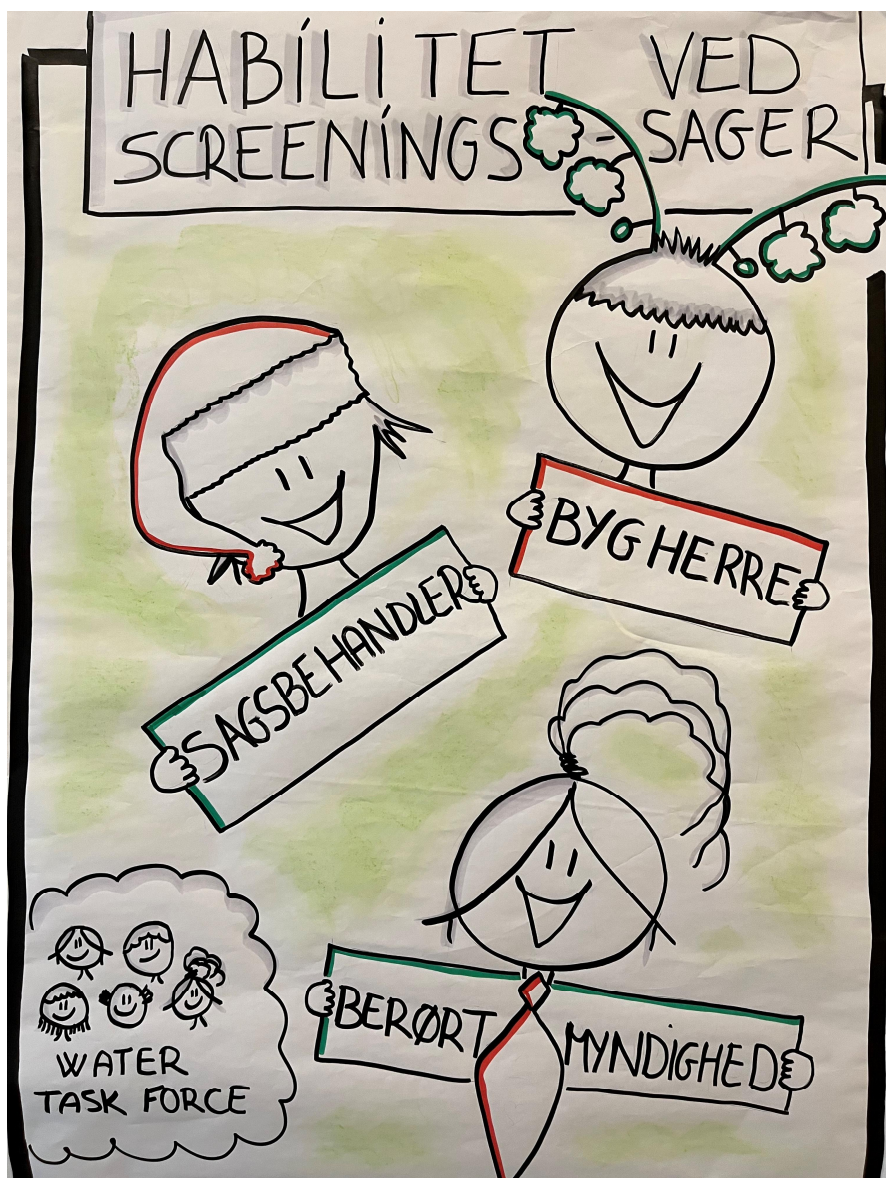
I bedes også gennemgå notatet inden for jeres specifikke fagområder og tjekke om indholdet/emnerne til miljøkonsekvensrapporten er fyldestgørende. Høringsfristen er sat til den 22. januar 2023 og evt. høringssvar sendes til undertegnede på denne mail.

OBS! Vær opmærksom på jeres rolle i forhold til habiliteten:

- har I været med til at skrive/justere/rette afgrænsningsnotatet (bygherre),
- er I høringsspart i sagen (berørt myndighed)
- eller er I efterfølgende sagsbehandler på div. godkendelser eller tilladelser (sagsbehandler).

I kan finde mere om habilitet i forhold til [Miljøvurderingsloven i §40ff.](#)

GLÆDELIGE JUL 😊

Med venlig hilsen

Nina Lemkow
Planlægger
Direkte: 59 53 49 25
Mobil: 23 35 73 61
Email: nlem@kalundborg.dk

Plan, Byg og Miljø - Team Plan og Byg
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg
www.kalundborg.dk

Hjælp til med at passe på miljøet - print ikke denne e-mail.

NOTICE: This communication and any attachments ("this message") may contain information which is privileged, confidential, proprietary or otherwise subject to restricted disclosure under applicable law. This message is for the sole use of the intended recipient(s). Any unauthorized use, disclosure, viewing, copying, alteration, dissemination or distribution of, or reliance on, this message is strictly prohibited. If you have received this message in error, or you are not an authorized or intended recipient, please notify the sender immediately by replying to this message, delete this message and all copies from your e-mail system and destroy any printed copies.

-LAEmHhHzdJzBITWfa4Hgs7pbKI